

SAPKÂNÂME

1. MADDE: -Şapka Kanunu'nun çıkarıldığı günlerde, Ankara'da bir rakı sofrasında dalkavuğun biri "Efendimiz, der, şapkayı alıyoruz, bari bunun ön tarafına bir ayyıldız koyalım da, Türk olduğumuz belli olsun". Efendisi güler: "Bre ahmak, bu nasıl sözdür, biz şapkayı zaten onlardan ayırt edilmemek, onlarla bir olmak için aldık!" cevabını verir.

2. MADDE: -Rivâyet olunur ki, şapka kanunu çıktığı zaman Avrupa'da önemli bir kişi şöyle demiş: "Eyvah! Türkler bizim gibi şapka giymeye başladılar. Bari biz şapkayı bırakalım da başka bir serpuş geçirelim başımıza!"

3. MADDE: -Osmanlı İslam uleması şapkayı, haç gibi küfkün şeârinden ve hasaisinden saymışlar ve kendi rızasıyla giyeni tekfir etmişlerdir. Fetva, akaid, ilmihal kitapları bu hususla ilgili yüzlerce ibare ile doludur.

4. MADDE: -Tütkiye'de yapılan Şapka devrimi, sıkıyönetimden de sıkı şartlar altında, Takrir-i Sükün Kanunu'nun karanlığında yapılmıştır. Müslüman halk buna karşı ayaklanmış, ilk ayaklanma Sivas'ta olmuş, bunu Kayseri, Urfa, Nizip, Maraş, Erzurum, Rize ve Giresun bölgelerindeki başkaldırmalar takip etmiştir. Buralarda derhal İstiklal Mahkemeleri heyetleri gönderilmiş, ayaklanmalar kanlı ve merhametsiz bir şekilde bastırılmış, binlerce vatandaş idam edilmiştir. Bunların içinde değerli din âlimleri, tarikat şeyhleri ve önemli kişiler de bulunuyordu.

5. MADDE: -İstanbul Darulfününü Hukuk şubesi müderrislerinden (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Profesörlerinden) İskilipli Âtîf Efendi, şapka kanunu çıkmazdan önce "**Frenk Mukallidliği**" adıyla dinî-ilmî bir eser yayınlamıştı. Hukuk kurallarına ve adalet ilkelerine göre, hiçbir kimse mâ-kabline teşmil eden bir kanunla cezalandırılmaz. Ama İstiklal Mahkemesine verilen İskilipli Âtîf Efendi, Şapka Kanunu çıkmazdan önce yazdığı kitab yüzünden suçlu bulunmuş ve Ankara'da asılarak idam edilmiştir.

6. MADDE: Ankara İstiklal Mahkemesi reisi Ali Çetinkaya, şapka devriminden önce şöpka giymeye kalkıştığı için Vakit gazetesi yazarlarından birini haps ettirmeye çalışmıştı. Şimdi o adam, şapkaya karşı gelenleri astırıyordu. (Tafsîlât için Falih Rifkî'nin Çankaya adlı eserinin 393'üncü sayfasında müracaat ediniz).

7. MADDE: -Şapka kanunu'nda evvel İstanbul'da bazı züppe ve dinsiz Türk erkekleri şapka giymeye yeltenmişler, devletin emniyeti de bunları tutuklamıştı. Bir türk naslı

olur da şapka giyebilirdi? Ama Amerika'dan gizli bir talimat gelmiş, şapka giyenlere ilişmeyiniz, denilmişti.

(Selahattin Ertürk'ün "İki Devrin Perde Arkası" adlı kitabına müracaat).

8. MADDE: -İstanbul mehâmelerinden (avukatlarından) Rum asıllı vatandaşımız Yorgaki Efgimiadis, şapka giydiği iddiasıyla avukatlıktan atılmıştı. (Müslüman Türkler, kendi vatandaşları olan ve resmi hizmette bulunan gayr-i müslümlerin bile şapka giymesini hoş görmezlerdi.)

9. MADDE: -1925'te çıkartılan Şapka Kanununun 1. maddesi aynen şöyledir: "Türkiye Büyük Millet Meclisi azaları ile idare-i umumiye ve hususiye ve mahalliye ve bil'umum müessesata mensup me'murîn müstehdemîn Türk milletinin iktisa etmiş olduğu şapkayı giymek mecburiyetindedir. **"Türkiye halkının da umumî serpuşu şapka olup buna münâfi bir itiyadın devamını hükümet men eder."** Kanuna Meclis'te Nureddin Paşa ile Ergani meb'usu İhsan bey muhalif oy verdiler.

10. MADDE: -Şapka Kanunu çıkınca halk, canını idamdan kurtarmak için şapka tedarikine düştü. Ne kadar Yahudi şapkacı varsa stoklarındaki en gülünç şapkalara varıncaya kadar altın fiyatına satıp kısa zamanda büyük paralar kazandılar. Sokaklarda rezil kıyafetler görülüyordu. Babayani kılıklı yaşlı bir adam başında bir madam şapkası olduğu halde sokakta geziyordu. O zaman yayınlanan bir karikatür şöyledir: Başında üstü yapma dolaşan adam **"çok şükür o gülünç festen kurtulduk, medeni şapkayı giyip adama benzedik"** demektedir.

11. MADDE: -9 Eylül 1922'de İzmir, ordumuz tarafından geri alındığı zaman şehirde fes fiyatları çok artmıştı, bir fes bir servete satılıyordu. Çünkü fes Türk'ün sembolüydü, canını kurtarmak isteyen gayr-i müslimler, frenkler, levantenler başlarına fes geçiriyorlardı. Aradan üç sene geçtikten sonra herşey tersine dönmüştü.

12. MADDE: -Talihin ve tarihin ne garip bir cilvesidir ki, medeniyetin alamet-i farikası zannedilen şapkayı batılılar terk ettiler. Avrupa ülkelerindeki bütün şapka fabrikaları kapandı. Şapka Türkiye'de de terk edildi. Aslında teorik olarak hâlen yürürlükte bulunan Şapka Kanunu'na göre her Türkün Şapka Kanunu'na göre her Türkün şapka giymesi mecburîdir. Ama giyen kim...

13. MADDE: -1980'lere kadar bir takım mutaassıp idareciler ve adliyeciler şapka kanununu vesile ederek Müslümanlara zulm ettiler. 1950'te zâlim CHP iktidarı yıkıldıktan, Demokrat Parti başına geçtikten sonra, birtakım dindarlar başlarına Avrupa bereleri geçirmişlerdi. Kemalistler bunu da hazmedemediler; bere giyen vatandaşlar karakollara celb edildi, mahkemelere verildi, kimisi tutuklandı, hapse atıldı. İş nihayet Yargıtay'a intikal etti, oradan "**Berenin medenî milletlerin giydiği bir serpuş olduğuna, binaenaleyh bunu giyenlerin şapka kanununa muhalefet etmiş sayılmayacağına**" dair karar çıktı. Bu kararı, bazı bereliler kesip berelerinin içine yapıştırdılar, yine de tâciz edilmekten kurtulamadılar. Saldırgan küfür basını buna inhadiye adı taktı, dinsiz karikatürçüler edepsizlik ve densizlik sermâyesi oldu. O devirlerinde, nice gayretkeş savcı vehâkimler, camiden çıkarken dalgınlıkla başında namaz takkesini unutup da sokağa öyle ayak basan Müslümanları tutukladılar, süründürdüler.

14. MADDE: -Şapka Kanunu çıktıktan sonra, sülahâdan bazı yaşlı, zevat, kâfir şapkası giymemek için evlerinden hiç çıkmadılar, öyle vefat ettiler.

15. MADDE: -Bediüzzaman Said Nursî hazretleri en karanlık devirlerinde bile şapkası giymedi, başında İslami imamesi olduğu halde yaşadı ve öyle öldü.

16. MADDE: -Türkiye'deki bütün şapka dükkânları ve imalathâneleri kapanmış bulunuyor. Buna mukabil son zamanlarda -Kalitesiz olmakla birlikte- fes imalâtına tekrar başlanmıştır. Bu fesleri yapancı turistler alıp giymektedir. Ayrıca, kumaştan yapılan renkli takkeler de ecnebi seyyahların ilgisini çekmekte, birçok turistin bunları satın alıp başlarına geçirdiği görülmektedir. Kadük olmuş şapka kanunu işletse bu turistlerin hapse atılması gerekir.

17. MADDE: -Başına eski usul bir Osmanlı fesi geçirip öyle gezen tarihçi ve yazar Kadir Mısıroğlu!? Şapka Kanuna muhalefetten mahkemeye verilmiş, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kadar gidilebilir.

18. MADDE: -Şapka inkılabı, yakın tarihimizin gülünç, gülünç olduğu kadar da trajik ve kanlı bir komedyasıdır. Uygarlık komedyası.

<http://www.hilafet.org>